

SAVEZ SAMOSTALNIH SINDIKATA SRBIJE

PREDSEDNIŠTVO VEĆA

Beograd, septembar 2008. godine

Predsedništvo Veća Saveza samostalnih sindikata Srbije, na sednici održanoj 10. septembra 2008. godine, razmatralo je potrebu eventualnih izmena i dopuna Statuta Saveza samostalnih sindikata Srbije.

Polazeći od prethodnih analiza i materijala kao što su „*Preživeti stotu*“, „*Kako dalje u reforme*“, „*Mogući pravci reorganizacije SSSS*“ i „*Unapređenje organizovanosti SSSS*“, koji su podržani na sednicama maja 2003, oktobra 2004, marta 2005. i maja 2007, i stavova i mišljenja sa sednice od 2. jula 2008, Predsedništvo Veća Saveza samostalnih sindikata Srbije usvojilo je sledeće:

ZAKLJUČKE

1. U Statutu Saveza samostalnih sindikata Srbije potrebno je izvršiti izmene i dopune kojima se otklanjaju sadašnje slabosti u organizovanju i funkcionisanju Saveza i obezbeđuje efikasnije ostvarivanje uloge na svim nivoima i u svim segmentima delovanja Saveza samostalnih sindikata Srbije.

2. U Savezu samostalnih sindikata Srbije značajno je smanjen broj članova i prihoda od članarine čime su dovedeni u pitanje položaj Saveza samostalnih sindikata u mnogim sredinama i dalji rad njegovih organa u opštinama. Zbog toga je potrebno izvršiti promene u načinu organizovanja Saveza koje će voditi uspostavljanju racionalne i finansijski održive organizovanosti i očuvanju infrastrukture na teritoriji.

Shodno položaju koji ima u sistemu teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, Savez samostalnih sindikata treba organizovati u Pokrajini Vojvodini (*Kosovu i Metohiji*), gradu Beogradu i gradovima Srbije kao i u sedištim bivših okruga koji nisu dobili status gradova sa opštinama koje su, po pravilu, pripadale istom okrugu.

U svim opštinama u Republici, u kojima samostalni sindikati imaju članove i sindikalne organizacije, treba formirati sindikalne kancelarije sa poverenikom koga bi imenovalo veće Saveza samostalnih sindikata u čijem je sastavu.

Ukupnjavanje Saveza mora biti usmereno ka stvaranju uslova u kojima će član bez obzira na teritorijalnu i gransku pripadnost moći ostvarivati zaštitu. Zato je uz određivanje teritorija u izmenama i dopunama Statutu potrebno bliže utvrditi i druge kriterijume za organizovanje odnosno formiranje Saveza kao što su: najmanji broj članova; materijalno-finansijska sredstva; jedinstvena stručna služba za organe Saveza i sindikalne kancelarije, sa jakom pravnom službom (advokatskom kancelarijom), koja može pružati i obezbeđivati radno-pravnu zaštitu; profesionalno angažovanje predsednika organa Saveza i poverenika u sindikalnim kancelarijama, postojanje sudova na teritoriji, tehnička opremljenost i korišćenje savremenih oblika

elektronske komunikacije sa organima Saveza, sindikata i sindikalnim organizacijama.

Takođe, nužno je utvrditi minimum kadrovsko-stručnih i materijalno-tehničkih uslova za rad sindikalnih kancelarija kako bi one mogle neposredno i kvalitetno da servisiraju pružanje pomoći članovima sindikata i sindikalnim aktivistima kod poslodavaca.

3. Savez samostalnih sindikata preorganizovan je i u granskom organizovanju. Danas je u Savezu organizovano 29 samostalnih sindikata od čega sedam ima manje od 3000 članova. Pokazalo se da odredbe Statuta ne daju dovoljno osnova za uspostavljanje organizovanosti, po granskom principu, na način koji će uz poštovanje prava na slobodno opredeljivanje obezbeđivati ostvarivanje prava zbog kojih se član učlanjuje u sindikat. Zato se u Statutu moraju bliže odrediti kriterijumi koje sindikat treba da ispunjava da bi bio članica odnosno organizovan u Savez kao što su: najmanji broj članova, redovnost članarine i materijalno-finansijska stabilnost, visina prihoda od ___ minimalnih zarada, pokrivenost teritorije sa sindikalnim organizacijama, delatnost za koju nije organizovan samostalni sindikat, profesionalno angažovanje predsednika, i sl. Za sindikate koji ne ispunjavaju date kriterijumi treba otvoriti mogućnost i odrediti oblike povezivanja preko kojih će ostvarivati položaj članice u Savezu samostalnih sindikata Srbije. Time će se olakšati ne samo donošenje odluka na Veću o prijemu već i o prestanku članstva u Savezu.

4. Danas je od izuzetnog značaja jačati ulogu i položaj Saveza samostalnih sindikata Srbije. On može ostati najznačajnija sindikalna centrala samo ako ima snagu koja će biti uvažena kod socijalnih partnera i na koju članovi mogu računati u zaštiti prava i materijalno-socijalnih interesa. Ta snaga pre svega je u njegovom jedinstvu. Svaki njegov organizacioni deo treba da funkcioniše kao deo jedinstvenog sistema. Polazeći od tih principa potrebno je kroz izmene i dopune Statuta urediti odnose između samostalnih sindikata i Saveza samostalnih sindikata Srbije i bliže odrediti uslove i postupak isključenja sindikata iz Saveza zbog nepoštovanja odluka njegovih organa i Statuta Saveza samostalnih sindikata Srbije.

Odnosi u Savezu samostalnih sindikata moraju se zasnivati na najširem demokratskom izgrađivanju i donošenju odluka i безусловnom poštovanju i sprovođenju usvojenog. Uspostavljanje takvih odnosa podrazumeva da se u Statutu fleksibilnije odredi rad (kvorum i odlučivanje na sednicama) i unesu odredbe kojima se regulišu prava, obaveze i odgovornost članova organa u Savezu.

5. Polazeći od reprezentativnog položaja Saveza kao i Zakona o radu, Zakona o štrajku, Zakona o socijalno-ekonomskom savetu, Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava nezaposlenih potrebno je u Statutu Saveza samostalnih sindikata Srbije definisati kao:

- A) izvorne (osnovne) nadležnosti Saveza samostalnih sindikata Srbije;
- B) izvorne (osnovne) nadležnosti samostalnih sindikata;
- V) izvorne (osnovne) nadležnosti Saveza samostalnih sindikata na teritoriji;

G) zajedničke funkcije u Savezu samostalnih sindikata Srbije i Savezu samostalnih sindikata na teritoriji koje se obavljaju za organe samostalnih sindikata i organe sindikalnih organizacija.

Savezu samostalnih sindikata Srbije nužno je prevazilaženje prakse da se po određenim pitanjima, a posebno po pitanjima iz nadležnosti Saveza, vode paralelne aktivnosti u njegovim organizacionim delovima i to tako što će se definisati zajedničke funkcije.

6. Savezu samostalnih sindikata Srbije neophodne su promene i u izbornim principima. Moramo se oslobađati komplikovane procedure i pojednostaviti postupak izbora. Treba sagledati mogućnost da se u organima Saveza u prvom krugu izabere kandidat koji dobije više od polovine glasova prisutnih kao i kada su predložena dva kandidata bude izabran onaj kandidat koji dobije najveći broj glasova. Nužno je afirmisati kriterijume da se prilikom predlaganja kandidata poverenje ukazuje onima iza čije opredljenosti za sindikalni rad stoje rezultati u zaštiti interesa i prava zaposlenih kao i praksu da se u organe Saveza biraju najbolji. Sa više pažnje potrebno je odnositi se prema iskustvima drugih koji daju veća ovlašćenja Centrali u kontroli i verifikaciji izbora i mogućnost da imenuje odnosno postavlja nosioce funkcija u oblicima organizovanja i delovanja. Pojednostavljanje postupka i unapređenje kriterijuma izbora u izmenama i dopunama Statuta daju mogućnost da se predloži promena dužine mandata sa 4 na 5 godina u Savezu samostalnih sindikata Srbije.

7. Mnogi problemi sa kojima se Savez suočava posledica su unutrašnje nediscipline. Ona je posebno izražena u materijalno-finansijskom poslovanju i raspodeli članarine. Zato je u Statutu nužno predvideti da se uplata i raspodela članarine, u odnosima utvrđenih Statutom, vrše kroz sistem, preko jedinstvenog tekućeg računa.

8. Pored navedenih pitanja kroz izmene i dopune Statuta Saveza samostalnih sindikata Srbije treba precizirati odnosno definisati:

- sedište i obeležja Saveza samostalnih sindikata Srbije;
- nadležnosti organa Saveza samostalnih sindikata Srbije (Veća, Predsedništva, Statutarnog i Nadzornog odbora i predsednika);
- kao nove organe Predsedništvo i predsednika u Savezu samostalnih sindikata Srbije ;
- kvorum za rad i odlučivanje na organima Saveza samostalnih sindikata i kongresu SSS Srbije;
- sazivanje i održavanje vanrednog kongresa;
- ovlašćenja Nadzornog odbora Saveza samostalnih sindikata Srbije da vrši kontrolu materijalno-finansijskog poslovanja organa Saveza samostalnih sindikata na teritoriji;
- ovlašćenja Statutarnog odbora;
- način kandidovanja i izbora nosilaca funkcija u Savezu samostalnih sindikata Srbije;
- nove oblike delovanja u Savezu samostalnih sindikata Srbije (sekcije);
- odnose između samostalnih sindikata i Centrale odnosno Saveza samostalnih sindikata Srbije;

- proceduru donošenja odluka o isključenju samostalnih sindikata iz Saveza samostalnih sindikata Srbije;
- organe Saveza samostalnih sindikata na teritoriji i njihove nadležnosti;
- nadležnosti sindikalne kancelarije u opštini i njenog poverenika;
- prava i dužnosti člana organa u Savezu samostalnih sindikata;
- dužinu i broj mandata;
- prava i obaveza koje član samostalnih sindikata ostvaruje u Savezu samostalnih sindikata Srbije;
- postupak verifikacije izbora članova organa i nosilaca funkcija u Savezu samostalnih sindikata;
- uslova za prestanak svojstva člana i nosioca funkcije u organu Saveza samostalnih sindikata;
- poslove koje obavlja stručna služba u Savezu samostalnih sindikata, na svim nivoima organizovanja.

9. Izmene i dopune Statuta Saveza samostalnih sindikata Srbije koje će na osnovu ovih zaključaka, kao i ranijih materijala navedenih u preambuli uraditi Statutarni odbor dostaviti na razmatranje Veću.

Veće će u skladu sa svojim nadležnostima odlučiti o njihovom usvajanju ili sazivanju kongresa.

Imajući u vidu prirodu pojedinih predloga za izmenu i dopunu Statuta u Prelaznim i završnim odredbama moguće je kao vreme njihovog stupanja na snagu odrediti period koji je potreban za pripremu primene.

PREDSIEDNIK
Saveza samostalnih sindikata Srbije

Ljubisav Orbović